

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Vocabularius

Nestor, Dionysius

[Venedig], 26. Juni 1488

[Sulpicji brevis emendatio]

[urn:nbn:de:bsz:31-299724](#)

Tornara a me in celo glorificato.
 Rōpe hor quel filo o morte chara amica
 Che la me debil uita anch' retene:
 Disfogle el lazo rompe la pedica.
 Morte desyderata sor chara uene:
 Che senza el to mezo nō posso hauere
 Quella palma quel infinito bene.
 O uoi frati chi me stati a uedere,
 Prego che per me non ui sconfortati,
 Vnde meco doueresti gaudere.
 Prego che hora mai non piu retardati
 El me scōlice e optato camino.
 Altra refection piu non me dati.
 Damegia sento quel foco diuino:

Relligione sacra fratres gaudete Minores.

Mandantes operi cunctos promissa per annos.
 Egregios hinc iamiam animos ad regna leuate
 Cælica: & o superi faueant ad uota secundi.
 Non retrahat coepis perituri gaudia mundi:
 Non caro: nō propria suscepit spōte labores.
 Velifero en nauis malo uentisq; secundis.
 Optatum undisono portum petet eruta ponto.
 O q; suave iugum & leue onus portasse iuuabit.
 Quom exutos curas (signate hoc cordibus) ois.
 Vultibus obiectis tradent de more sepulchris:
 Vmbraq; splendifica fœlix cōscendet ad astra.
 Angelicis comitatis choris: gemmisq; nitenti
 Regnatura sine fine altitonantis in aula.
 Quis stupor eia eia quæ glia q; sue triūphus.
 Quom uexilliferis cælos lustrabit in armis.
 Francisci cæterus sibi iam crucifixus. & orbi?
 Eia ag; magnanimi uestigia sancta professi
 Petridæ exemplis acres in bella paternis.
 Hostis in insidias uigiles insigne trophæum.
 Sacræ fertे crucis: aspitemusq; futuris
 Dilecti fratres. Ad præmia tanta uocati
 Torpemus sacrosæcta precor p stigmata / mecum
 Durate: æterea rapiemus laude coronas
 Quod uobis mihiq; astriferi fabricator olympi
 Det metra q; haec tabulis clausi Dionysius istis.

Bonū est igit' nos hic este (ait Bernardus) scilicet i relligiōe: q; a in ea hō uiuit prius: cadit rarius: surgit uelocius: incedit cautiū: q; scit securius: irrorat frequētius: purgatur citius: moritur confidentius: præmiatur copiosius.

Dum octauus / hoc est ultimus nostri operis liber / chalcographorū artificio
 imprimetur Sulpicii de quantitate syllabarum libellum offendit: quē cū
 accurate legerē nonnullos errores deprehēdi: quos etiā ut uersificatoribus
 cōsulerē breuiuscōlo ànotatos cōpendio / nō huic op̄i ip̄ressos ap̄poni feci.

Aratru ra syllabam naturaliter corripit: nō producit. Nam apud Græcos cū
 o micron in media cōptop̄y scribitur. Petrus Riga in Aurora.

Nostræ carnis humū crucis hoc aratro q; si fulcāt. Reicis reicis abicis/
 & cætera a iacio cōposita quom triū sūt syllabar. p mā cōem ht; ut dixim⁹
 sup regulā Reicio / refert distat / dāt re tibi lögā. Lucanus in. viii. Cut obicis
 Magno mūdū Profudo. ppino. pficiscor. p syllabā uti correptā sic & pdu
 etiā habēt. Profugio nō producit primā: sed corripit. Elegia primā & secūdā
 syllabam correptas habet: non productas. Iumentū non uenit a iuuo iuuas: Elegia

Gia uedo quī ragii chiarificati
 Scintillarme dal celo crystallino.
 Contemprogia quel choro di beatit
 Gia uedo Hierusalem aprir la porta:
 El langeli chi son tuti aschierati.
 Eccone Maria: ecco la me scorta:
 Eccone la rosa: ecco el biancho liglo:
 El langelo bon che andar me cōforta.
 Ecco el so charo & benedicto figlo:
 Eccone Iesu dolce el me desio/
 Che si benignamente fa del ciglo:
 Dicendo: uene. Hor staui cō dio/
 Carmina ad exhortados ad religionē iam
 conuersos / in statu quē professi sunt.

Aratru	
Reicis	
Reicis	
Profudo	
Propino	
Proficiscor	
Elegia	

sed a iūgando dīctum est g littera attrita/auctōribus Marcello / & Varrone	Iumentum
de lingua latīna. Nemus non deriuatur a nemo: sed græcū est uocabulū: ut i ipsa dīctione docuimus. Liqui præteritū a linquo / li syllabā indifferentē hēt.	Nemus
Flabellū primā producit syllabā: nō corripit. Scaber / & Strabo primā syllā	Liqui
bā correptā hēt: nō productam. Virgilius georgicorum secundo.	Flabellum
Et tophus scaber / & nigris exesa cylindris. Horatius. nō fastidisse strabonē.	Scaber
Macer maceras primā hēt cōem: nō correptā modo. Bacca cū gemino c exi	Strabo
li primā positiōe producit. Virgilius. & baccas semp frōdētis acanthi. Padus	Macer
non producit primā: sed corripit. Virgilius.	Bacca
Sive padi'ripis/Athesim seu propter amoenū. Quadrupes primā naturaliter	Padus
corripit: si pducit. Virgi. aenei. vii. Saucius at q̄drupes nota ita tecta refugit.	Quadra
Tragœdia non pducit tra syllabā: sed corripit. Horatius.	Tragœdia
Effutire leuis indigna tragedia uersus. Calo huius calonis primā indifferentē	Calo
tem habet: nō productam modo. Salebra non producit primā: sed corripit.	Salebra
Lamentum/lamina/amentum/primam productam habent: nō cor	Lamentum
reptam. Statius in tertio achilleidos.	Lamina
Lamenta & notas accepit pectore uoces. Ouidius libro metamorpho. x.	Amitto
Ecce crux gelido ceu quondam laminatione candens	Amentum
Tincta lacu stridet. Virgi. amisit uerū uetus Albula nomen. Ouidius meta. vii.	
Dū mea/dū digitos amentis addere tēto. Apulia primā indifferentē hēt: non	Apulia
pductā mō. Napys huius napyis cū y græco / & Napus huius napi declinari	Napys
pōt: sicut Phorcys / & phorcas: primāq; syllabā nō pductā: sed correptā hēt:	Napus
sicut & napea. Apud poetas latios nusq; legit. Sed nec afd Græcos usq; legere	Cappadox
memini. Cappadox/mappa/sapphirus/primā positiōe pducit. Lucanus.	Mappa
Cappadoce mea signa timent. Horatius.	Sapphirus
Vilibus in scopis/in mappis/in scobe quantus. Prudentius in plychomachia.	
hinc tibi sapphirum sociauerat / inde berillum. Auruncus cum au quam pro	Aurucus
ducit diphthongo scribitur: non Aruncus. Virgilius.	
Actoris Aurunci spolium. Caria ca syllabam communem habet. Pharos pri	Caria
mam corripit: non producit. Ouidius.	
Fluctibus ambitæ fuerant Antissa/Pharosq; Rhæsina cum aspiratione post	Pharos
r/sequente e/ uel (ut Apuleio placet) sequente æ diphthongo annotatur(nā	Rhæsina
apud Græcos est h in prima) non rhæsina scribitur. Martialis.	
Rhæsina Veneto nec resecare luto. Serenus. Rhæsinā misces / & saxis hordea fracta.	
Bractea/nō bratea scribitur: & primā positione producit. Virgilius.	Bractea
Ilice sic leni crepitabat bractea uento. Catus cata catū primā corripit. Ausoni	Catus
us. Doctus hylas cæstu: Phegyas catus arte palæstræ. Cattus aut pro musiōe	Cattus
uel murilego/primam positione producit. Et tam foeminino / q̄ masculino	Gallus
genere declinatur. teste Seruio super quintum aeneidos.	Lupus
Sic hic & hæc Gallus/teste eodē loco præfato. Simili modo hic & hæc lupus,	
ut idem super octauū tradit. Blatio blatis primā corripit syllabā: non produ	Blatio
cit: ut etiam in uerbo ipso auctoritate Plauti probatum est.	
Quattuor & blatta/geminati t positione producūt primam. Virgilius.	Quattuor
Quattuor hic iuuenes totidē quos educat Vpheus. Martialis.	Blatta
Aut inopē metuat sordida blatta famem. Horatius in sermonibus. cui stragu	Latro
la uestis Blattarū ac tinearū epulæ/putrescat in arca. Latro siue uerbū/siue sit	Statera
nomen/statera/statū a sto supinū/primā corripiūt: nō pducit. Horatius.	Statum
Vt iugulēt homines surgunt de nocte latrones. Statius li. siluarum quarto.	
Sed certa uelut æquus in statera. Lucanus libro decimo.	
His ascripsit aquis/quorum stata tempora flatus. Hebreus / & febris / primā	Hebreus
ex natura correptam habent: non productam. Alexander.	Febris
Atq; per am propria quædā ponuntur hebraea. Macer de uiribus hærbarū.	
Vna quaq; die febre si uexabitur æger. Stemma cum geminato m / primam	Stemma
positione producit. Iuuenalis.	
Stemmata quid faciunt / quid prodest pontice longo	

Sanguine censeri/pictos ostendere uultus? Femur primam nō producit: sed Femur
corripit. Virgilius. attollit in ægrum.

Femur
Foemen

Se femur. Foemen autem (ut nonnulli uollūt) cū œ diphthongo annotatur:
quam tamē Virgilius corripuit: quom ait ænei. x. ocyus ensem

Aeneas uiso Tyrreni sanguine latus.

Eripit a forme. Sic enim legit Seruius. Sed Priscianus in sexto/a femore le/
gendū tradit: quod magis placet. Teneo tenes primā correptā habet: nō pro/
ductā. Epacta non producit primā: sed corripit. Cerritus cū duplicato r(ut in
ipsa dictione uidimus) primā positione producit. Perio/sunde peritus/pe. syl/
labam corripit: non producit. Horatius.

Teneo
Epacta
Cerritus
Peritus

Agricolam laudat iuris legumq; peritus. Iesu/s triū syllabarū est: & medium
producit. Nā apud Græcos cum hī media nūto/s scribitur: quos imitari ope/
ræprecium est. Vnde Alexandri uerius ille claudicat. Dat Iesu/s um quarto. Fi/
bra a fiber descendit auctore Pompeio: nō aut ab eo qui est phœbus/ut cum
Catholico somniauit Vgutio: & primā ex natura corripit: non producit. Li/
banus li syllabam corripit: non producit: ut in dictione Thiasus Græca aucto/
ritate probauimus. Gibbuscū gemiato b: primā positōe lōgā hēt. Martialis.
Non aliter ridetur Atlas cū compare gibbo. Idolū/& idololatra quinq; sylla/
barū primā protrahunt: non breuiant. Fringuilla cū dupli consonāte/ post
i: primā positione longam habet. Martialis.

Iesu/s

Nunc sturnos inopes fringuillarumq; querelas. Migro migras/ & phrygia/s
primam ex natura breuem habent: non productam. Manilius.

Fibra

Nascentem acciperent proprias signisq; migrant. Virgilius.
O uere Phrygiæ(neq; enim phryges)ite per alta.

Libanus
Gibbus
Idolum
Idololatra
Fringuilla

Dindyma. Thymus/ & simia/ primam syllabam indifferentem habent.

Migro

Scyphus primam corripit: non producit. Virgilius.

Phrygia/s

Et sacer impleuit dextras scyphus ocyus omnis. Neq; absq; scyphus pducta
prima usq; lectū ēt: & si Tortellius ita legēdū præcipiat illud Virgili. ænei. vii.

Thymus

Hoc pater Anchises cypho libabat ad aras. Nā codices sic pscriptū habent.

Simia

Hoc pater Anchises auro libabat ad aras. Verū(ut puto) interlineari glosa de/
ceptus ē Tortellius. Nā & ipse i uetusissimo Virgilio emendatissime scripto
sic legi.

Scyphus

Hoc pater Anchises auro libabat ad aras: ubi scriptorū uitio pro scypho i glo/
sa cypho scriptū est. Cypros/ & Cyprus/ primā naturaliter breuiat: non pdu/
cunt. Horatius i primo carminū. Sperne dilecta Cypron/ & uocatis. Ouidius.

Cyprus

metamorpho. decimo.

Cyprus

Telluris Cyprī pars optia/ quæ mihi prisci Sacrauerē senes. Hippotades/ &
Hippomanes cū duplicato p/ primā positione pducūt. Statius thæba. viii.

Hippota/
des

Perforat hippotades/ trūcis sua membra remittit. Tibullus.

Hippoma/
nes

Hippomæs cupidæ stillat ab inguine equæ Hypocrita nō producit primā:

Hypocrita

sed corripit. Bithynia primā cōem habet. Lito litas/uitrū/ Scythia/ & Scytha/

Bithynia

primam non producunt. sed breuiant. Lucanus in primo.

Lito

neq; enim tibi summe litaii Iuppiter hoc sacrum. Martialis.

Vitrum

Et fluere excuso cinnama fusa uitro. Ouidius heroidum.

Scythia

Hic Ephyrem bimarem/ Scythiam tenet ille niuosam. Lucanus libro. x.

Psittacus

Non Scytha/ non fixo qui ludit in ho spite Maurus. Psittacus cum gemino t:

Probrum

primā positione producit. Probrū pro syllabam naturaliter corripit: nō pro/
ducit. Horatius sermōe prio li. ii. Opprobriis dignū latrauerit integer ipse.

Foco

Foco focas uerbū ab eo q ē focus(lī tñ cōperit) Vnde focillo focillas/ primā

Profugio

correptā hēt: nō pductā. Profugio, p/ syllabā lōgā nō hēt: sed breue. Māilius.

Polyppus

Cum Babyloniaca sūmeria profugit i undas. Pollypus/ & Pollydamas cū

Pollydamas

germino l: primā positōe pducūt. Opportunus/ opperior/ poppylina cū

Oppportun⁹

duplicato p/ primā (ut alibi diximus) positione productā habent. Sic & stlop/
pus cū germino p/ primā positione protrahit. Persius satyra penultima.

Opperior

Nec stloppo tumidas intendis rumpere buccas. Poples po/ syllabam natura/

Poppylina

Stloppus

Poples

Rosa

Botrys

Botrus

Quottidie

liter non producit: sed breuiat: teste Seruio super nostrum æneidos. Rubrica
 Rosa primam corripit: non producit. Ouidius libro primo de arte. Ruber
 Caltag pæstanas uincat odore rosas. Botrys huius Botrysis: & Botrus huius Rubigo
 botrysi: declari potest: sicut Phorcys: & Phorcus: & primam ex natura corre Iucundus
 ptam habet: non productam. Nam apud græcos cum o micron θοτρυσ scri Pulex
 bitur. Quotidie cum duplicato t̄ primam positione producit. Rubrica: & Iuppiter
 ruber rubra rubrum: primā naturaliter corripiunt: nō protrahūt. Horatius. Supparum
 libro primo sermonum. Obscænoq; ruber porrectus ab inguine palus. Ru Scrupulus
 bigo ru syllabam cōem habet. Iucundus non corripit primam: sed producit. Murus
 Pulex uti correptam: ita & productam habet pu syllabam. Columella li. xi. Nutrio
 Paruulus aut Pulex irrepens dñte lacestat. Iuppiter: & supparum cum dupli Alterius
 cato p/ primam positione producunt. Scrupulus primā indifferentē habet. Syphax
 Murus non producit primam. sed corripit. Virgiliius libro ænei. nono. Pharnax
 Lustrat equo muros: aditumq; per auia quærit. Nutrio nutris primam ex fia Chiragra
 tura corripit. non producit. Claudioius. Podagra
 Sæpe nutrit: ducitq; simul resouetq; leonem. Alterius ri syllabam indifferentē Abelalom
 tem habet: non correptam modo: ut alibi uidimus. Syphax: & Pharnax (ut Apidanus
 alibi diximus) secundam in obliquis cōunem habet. Chiragra: & Podagra: Rhodanus
 mediā non habent ex natura cōem: sed tantum correptam. Macer. tumorē Eridanus
 Compescit splenis: podagræ sic subuenit illa. Abesalom cum e postb: & mi Drepanum
 fine. David filius: & scribi: & efferrī debet: non Absalon. Consule Hebraeos Hypanis
 Chaldaeos: & Græcos. A terminatis i anus excipi debuerūt Apidanus. Rho Baccar
 danus. Eridanus. Lucanus. Apidanus. nūq; feler nisi mixtus Enipeus. Idem Lucar
 in primo Gurgite qua Rhodanus raptū uelocibus undis. Virgilijns. Anas
 Fluuiorum rex Eridanus. Simili modo Drepanum: & Hypanis: mediā cor Tepefacio
 ripiūt. Statius libro thæ. iii. Et Drepani scopulos: & oliviferae Sicyonis. Pro Tepefio
 pertius. Quantū Hypanis Veneto dissidet Eridano. Baccar hærb: & lucar Eremns
 auis: ca syllabam in obliquis corripiūt: nō producunt. Anas huius anatis na Origenes
 syllabā in obliquis correptā habet: non productā. Verba composita cū facio Iosephus
 & si syllabā ante s/cōem habent: non correptā modo: ut tepefacio/ tepefio. Mulier
 Eremus mediā syllabam producit: nō corripit. Origenes penultimam cor Vbicung
 reptā habet: non productam. Iosephus (ut alibi uidimus) nō corripit mediā: Vbiq;
 sed producit. Mulier e syllabam longam non habet in obliquis: sed breuem: Ibidem
 Vbicung: ubiq; ibidem: bi syllabam communem non habent: sed ubicung: Virgili
 bi corripit: ubiq; & ibidem: producunt tantum. Mercuri
 Nomina propria terminata in ius antepenultimam corripiantia syllabā: ut Erinnys
 Virgilius/Mercurius: penultimā uocatiū correptam habent: nō productā: Cladestinus
 ut libro septimo. capi. i. probauimus. Erinnys cū gemino n/secundā positioe Butyrum
 producit. Cladestinus nō corripit sti syllabā: sed pducit. Butyrū apud græ/ Delyrus
 cos ty syllabā longā hēt: quā tñ Macer corripuit. Delyrus cū y græco ly iylla/ Polymita
 bā longā nō hēt: sed breue. Polymita nō producit penultimā: sed corripit: ui Lecythus
 dimus id erroribus Petri Riga. Lecythus mediā correptā hēt: nō pductam. Apocopa
 Apocopa nō producit po syllabā: sed corripit. Nā apud græcos cū o micron Epodus
 & wokoñH scribitur. Quare errauit & Alexander/ quom ait. Opsono
 Quod fini tollit apocopa/ dat paragoge. Epodus po syllabā correptā si hēt: Opsonor
 sed pductā. Nā apud Græcos cū o mega in secūda eēwō-ōscribitur. Opso
 nor uel opsono (utroq; n. modo dicitur) pso syllabā pducit: nō corripit: ut Torcular
 i ipsa dictioe docuimus. Torcular en syllabā pducit: nō corripit. Petrus Riga. Scaturio
 Erexit turrim: torcular fodit in illa. Scaturio: & ligurio: nō corripiūt secudā: Ligurio
 sed producūt. Terminata in ginta/ta syllabā cōem hñt: nō productā modo: Triginta
 Macer. De foliis eius triginta recentia tolles. Modo aduerbiū do syllabam Modo
 cōem non habet: sed correptā/ auctore Festo. Fac corrēptū habet: non pro Fac
 ductū. Tros Troiāus os syllabā pducit: nō corripit. Sexcētas iñsup a regulis
 exceptioes/ quas ipse Sulpicius omisit: in octauo li. nostro lector inuenies.
 Explicit Sulpicii brevis emendatio.

